

Вирішення деяких проблем інтеграції навчання при викладанні медичної біології

Дубінін Сергій Іванович завідувач кафедри медичної біології, доктор медичних наук, професор, ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія» м. Полтава.

Ваценко Анжела Володимирівна, доцент кафедри медичної біології, кандидат біологічних наук, ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія» м. Полтава.

Улановська-Циба Наталія Аркадіївна, доцент кафедри медичної біології, кандидат біологічних наук, ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія» м. Полтава.

Передерій Ніна Олександрівна, асистент кафедри медичної біології, кандидат медичних наук, ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія» м. Полтава.

Анотація: Вирішення проблем інтегративного навчання при викладанні медичної біології студентам-першокурсникам тісно пов'язане з необхідністю міжпредметних зв'язків та побудовою моделі навчального процесу з активною участю студентів у розв'язанні навчальних задач, в яких відтворюються деякі професійні ситуації.

Ключові слова: інтеграція, міжпредметні зв'язки, медична біологія, ситуаційні задачі.

Abstract: Solving of the problems of integrative learning in teaching of medical biology for the first-year students is closely connected to the necessity of interdisciplinary connections and construction of model training process with an active participation of the students in solving of educational problems where some professional situation were expressed.

Keywords: integration, interdisciplinary connections, medical biology, situational tasks.

Однією з найбільш важливих умов підвищення наукового рівня знань студентів та ефективності навчального процесу є дидактична інтеграція знань. Актуальність пошуку раціональних напрямків інтеграції медичної біології з теоретичними та клінічними дисциплінами при підготовці сучасних лікарів поєднується з інтеграційними процесами, які відбуваються у Західній Європі в останні роки і спрямовані на створення загального стандарту вищої освіти.

Вирішення проблем інтеграції на сучасному рівні тісно пов'язане з необхідністю міжпредметних зв'язків. Уміння комплексного застосування знань, їх синтезу, перенесення ідей та методів з однієї науки в іншу лежить в основі творчого підходу до наукової діяльності людини в умовах науково-технічного прогресу. Володіння майбутніми лікарями такими вміннями – актуальне завдання вищої школи, яке диктується освітніми тенденціями в науці та практиці і розв'язується за допомогою інтеграції знань [3].

Перед медичною освітою ставляться високі вимоги, особливо у викладанні базових дисциплін. Задача загальномедичних дисциплін – закласти у студентів фундамент знань. Досвід підказує, що без активного використання знань із клінічних дисциплін, викладання загальномедичних дисциплін є відірваним. І справа не тільки у складності засвоєння вказаних дисциплін, але й у тому, що студент не в повній мірі уявляє собі місце цих дисциплін у своїй професійній діяльності. Професійний аспект на стадії навчання у студентів є здебільшого абстрактним, що не завжди забезпечує наукове осмислення майбутньої діяльності. І тому на перший план виступає проблема формування мотивації [2].

Головною метою вивчення медичної біології на першому курсі є підготовка студента до самостійної роботи шляхом освоєння теоретичних, методичних та практичних навичок, а також формування фундаменту знань для вивчення теоретичних та клінічних дисциплін на старших курсах. Тому при

вивченні медичної біології простежується інтеграційний зв'язок з філософією, гістологією, фізіологією, анатомією, біохімією, мікробіологією, загальною гігієною, нервовими хворобами, епідеміологією, інфекційними хворобами [1].

Учбова мотивація складається з оцінки студентами різних напрямків учбового процесу, його змісту, форм, способів організації, інтеграції тощо. Необхідним компонентом у процесі формування в студентів реального образу майбутньої професійної діяльності є аргументоване роз'яснення значення тих або інших загальних дисциплін для конкретної практичної діяльності. Саме тому викладачам загально-медичних дисциплін необхідно постійно втілювати нові практичні засоби для вивчення відповідної дисципліни, одним з яких є інтегративний підхід.

Розглядаючи професійну діяльність лікаря як роботу з вирішенням різного роду завдань, можна побудувати модель навчального процесу з активною участю студентів у розв'язанні навчальних задач, в яких відтворюються деякі професійні ситуації. Такий підхід наближає студентів до їх майбутньої практичної діяльності і надає можливість індивідуалізувати навчання.

Розв'язування ситуаційних задач, один з етапів практичного заняття або самостійної роботи студентів і на наш погляд, є способом формування та активізації клінічного мислення студента. Поряд з цим, розв'язування ситуаційних задач виступає і способом ефективного контролю знань студентів, які набуті в тому числі і на суміжних кафедрах.

Сучасна модель ситуаційної задачі це комплексний дидактично спрямований підхід із конкретно визначеними алгоритмами дій студента.

Дидактичний підхід у роботі студентів із ситуаційними задачами вирішує наступні завдання: а) надає студентам необхідну суму основних знань для опанування теоретичних основ дисципліни та вибору можливих шляхів розв'язання медичних проблем; б) вдосконалення знань і навичок, які б стимулювали подальший розвиток як спеціаліста, здатного до самонавчання та самоорганізації; в) проблемність текстів ситуаційних задач повинна викликати

професійну зацікавленість студента із послідувачим її вирішенням; г) ситуаційна задача виступає, як інформативний, внутрішньо-предметний і водночас міждисциплінарний блок знань [4].

Викладання медичної біології без інтеграційного підходу з суміжними дисциплінами, на наш погляд, є малоефективним і затримує адаптацію першокурсників та формування майбутнього спеціаліста. Вирішення проблем інтегративного підходу при викладанні медико-біологічного блоку теоретичних дисциплін підвищує рівень та якість ефективності підготовки студентів медиків, як сучасних конкурентно-спроможних фахівців.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Пішак В.П. Медична біологія / В.П. Пішак, Ю.І. Бажора. – Вінниця: Нова книга, 2009. – 607 с.
2. Светловская Н. Об интеграции как методическом явлении / Н. Светловская // Начальная школа. – 1990. - №5. – С.12-16.
3. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / Т.І.Туркот. – Київ.: Кондор. 2011. – 628с.
4. Яковлев И.П. Интеграционные процессы в высшей школе / И.П. Яковлев. – Л., 1990. С. 76 - 82.